

Sygn. akt IV Ka 576/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 września 2016 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mariusz Górski (spr.)
Sędziowie:	SSO Waldemar Majka SSO Agnieszka Połyniak
Protokolant:	Magdalena Telesz

przy udziale Andrzeja Mazurkiewicza Prokuratora Prokuratury Okręgowej,

po rozpoznaniu w dniu 28 września 2016 r.

sprawy **S. A.**

syna Z. i M. z domu S. (...) r. w Ś. z art. 286 § 1 kk i art. 270 § 1 kk w związku z art. 11 § 2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Świdnicy

z dnia 30 maja 2016 r. sygnatura akt II K 589/15

I. uchyła zaskarżony wyrok i w ramach czynów zarzuconych oskarżonemu - na podstawie art. 17 § 1 pkt 3 kpk w zw. z art. 1 § 2 kk, umarza postępowanie karne wobec S. A. o to, że 23 października 2013 roku w Ś., posłużył się uprzednio przerobionymi zaświadczeniami potwierdzającymi niezaleganie przez firmę (...) w Ś. w podatkach oraz niezaleganiu przez tę firmę w opłacie należności ZUS – w 2013r.

tj. o czyn z art. 270 § 1 kk

II. wydatki w sprawie poniesione przez Skarb Państwa zalicza na rachunek tegoż Skarbu Państwa.

Sygn.akt IV Ka 576/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem S. A. uniewinniony został od tego, że:

I. w październiku 2013 roku Ś. woj. (...) dokonał przerobienia dokumentu Urzędu Skarbowego w Ś. w postaci zaświadczenia o niezaleganiu przez prowadzony przez niego podmiot gospodarczy - Hurtownię (...) w podatkach lub stwierdzających stan zaległości z 2013, roku o nr (...), które zostało wydane w 2011 roku przez tut Urząd Skarbowy w Ś. o nr (...) a następnie działając z góry powziętym zamiarem oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wprowadził -w błąd przedstawiciela (...) S.A Oddział Kopalnia (...) w B. w ten sposób, iż w celu przystąpienia do

przetargu związanego z przygotowaniem i dystrybucją paczek mikołajkowych dla dzieci pracowników i emerytów w/w przedsiębiorstwa, posłużył się wymienionym dokumentem składając go w w/w przedsiębiorstwie drogą elektroniczną z adresu mailowego (...), które zostało uprzednio podrobione i stwierdzające nieprawdę, które to zaświadczenie miało istotne znaczenie do przystąpienia przetargu związanego z przygotowaniem i dystrybucją paczek mikołajkowych dla dzieci pracowników i emerytów w/w przedsiębiorstwa, gdzie po wygranym przetargu otrzymał wynagrodzenie za zrealizowanie przedmiotu Umowy nr (...) z dnia 28 listopada 2013 roku w łącznej kwocie 59.000,00 złotych, tj. od popełnienia czynu z art. 286§1 kk i art.270§1 kk w zw. z art. 11§2 kk

II. w październiku 2013 roku Ś. woj. (...) dokonał przerobienia dokumentu ZUS-w Ś. w postaci zaświadczenia o niezaleganiu w opłacie składek ZUS przez prowadzony przez niego podmiot gospodarczy - Hurtownię (...) datowany w 2013 roku a następnie działając z góry powziętym zamiarem oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wprowadził w błąd przedstawiciela (...) S.A Oddział Kopalnia (...) w B. w ten sposób, iż w celu przystąpienia do przetargu związanego z przygotowaniem i - dystrybucją paczek mikołajkowych dla dzieci pracowników i emerytów w/w przedsiębiorstwa, posłużył się wymienionym dokumentem składając go w w/w przedsiębiorstwie drogą elektroniczną z adresu mailowego alema@alema.pl, które zostało uprzednio podrobione i stwierdzające nieprawdę, które to zaświadczenie miało istotne znaczenie do przystąpienia przetargu związanego z przygotowaniem i dystrybucją paczek mikołajkowych dla dzieci pracowników i emerytów w/w przedsiębiorstwa, gdzie po wygranym przetargu otrzymał wynagrodzenie za zrealizowanie przedmiotu Umowy nr (...) z dnia 28 listopada 2013 roku w łącznej kwocie 59.000,00 złotych, tj. od popełnienia czynu z art. 286 § 1 kk i art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk.

Wyrok powyższy zaskarżył prokurator zarzucając:

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, mający wpływ na jego treść, polegający na błędnym przyjęciu, że oskarżony S. A. nie dopuścił się popełnienia zarzucanego mu czynu, podczas gdy z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika jednoznacznie, iż oskarżony w celu zawarcia umowy związanej z przygotowaniem i dystrybucją paczek mikołajkowych dla dzieci pracowników i emerytów przedsiębiorstwa (...) S.A. Oddział Kopalnia (...) w B., w celu przystąpienia do przetargu związanego z przygotowaniem i dystrybucją paczek dla tego przedsiębiorstwa posłużył się uprzednio podrobionymi i stwierdzającymi nieprawdę, dokumentami w postaci: zaświadczenia i o z 2013 roku o nr RP- (...), które zostało wydane w 2011 roku przez Urząd Skarbowy w Ś. o nr RP- (...) oraz zaświadczenia ZUS w Ś. w postaci o niezaleganiu w opłacie składek ZUS, które to zaświadczenia miały istotne znaczenie do przystąpienia do przetargu i zawarcia umowy, którą w oparciu o tak spreparowane dokumenty i posłużenie się nimi – po wyłonieniu jego oferty z przetargu – podpisał i przystąpił do jej realizacji – bezsprzecznie wskazują na podstępne działania w zakresie wykorzystania wiarygodności dokumentów, dla osiągnięcia celu – zawarcia umowy i umyślne sprawstwo oskarżonego w zakresie czynów przypisanych mu aktem oskarżenia w pkt I i II.,

- obrazę przepisów postępowania karnego – tj. art. 424§1 pkt 1 kpk, poprzez nie wyjaśnienie w uzasadnieniu skarżonego wyroku sprzeczności wynikających z przyjętych za udowodnione faktów polegających z jednej strony na przyjęciu, że to S. A. przygotował ofertę przetargową swojej formy – Hurtowni (...) i zawierając umowę związaną z przygotowaniem i dystrybucją paczek mikołajkowych dla dzieci pracowników i emerytów przedsiębiorstwa (...) S.A. Oddział Kopalnia (...) w B., nie wykorzystał podstępnych działań w zakresie wykorzystania wiarygodności dokumentów, pomimo, iż nie posiadał wymaganych zaświadczeń i nie wystąpił do Urzędu Skarbowego w Ś. o nr (...) oraz ZUS w Ś., wydanie zaświadczeń o niezaleganiu przez prowadzony przez niego podmiot gospodarczy w podatkach lub stwierdzających stan zaległości za rok 2013 r. oraz o niezaleganiu w opłacie składek ZUS – wymaganych przez zleceniodawcę dla podpisania i zawarcia umowy posłużył się i wykorzystał przesłanymi drogą mailową – nazajutrz przy zgłoszonym żądaniu – nierzetelnymi dokumentami i wprowadził w błąd co do swej wiarygodności, przedstawiciela (...) S.A. Oddział Kopalnia (...) w B., dla zawarcia intratnej umowy.

Tym samym apelujący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja zasługuje na częściowe uwzględnienie.

I tak, nie sposób zgodzić się ze skarżącym, iż S. A. można skutecznie przypisać dokonanie czynu z art. 286§1 kk

Sąd I instancji poczynił w tym zakresie prawidłowe ustalenia, a następnie wyprowadził jedynie trafne wnioski argumentując logicznie swój pogląd.

W tej sytuacji należy jedynie w uzupełnieniu dodać, że gdyby nawet teoretycznie założyć, że niezłożenie w terminie wymaganych dokumentów (zaświadczeń z ZUS oraz Urzędu Skarbowego) spowodowałoby w efekcie odmowę przez Kopalnię (...) w B. zawarcia umowy z oskarżonym na przygotowanie paczek mikołajkowych, to złożenie tejże w oparciu o m.in. przerobione dokumenty nie tylko, iż nie spowodowało ale nawet nie groziło zamawiającemu jakimikolwiek stratami finansowymi. Bezspornym jest przecież, że S. A. nie pobierając od kopalni jakiegokolwiek zaliczki na wskazane wyżej paczki wywiązał się należycie z umowy, a dopiero po tym fakcie pobrał należną mu zapłatę. Nie sposób zatem mówić o wypełnieniu znamion występku z art. 286§1 kk.

Inaczej przedstawia się jednak kwestia związana z czynem czy też czynami, które należy kwalifikować z art. 270§1 kk.

I tak, bezspornym jest, że po wybraniu przez Komisję Socjalną Kopalni (...) oferty firmy oskarżonego zwrócono się do oskarżonego o nadesłanie dokumentacji potwierdzającej niezaleganie składek ZUS oraz do Urzędu Skarbowego.

Bezspornym jest także, że realizując ową powinność za pośrednictwem maila ze skrzynki pocztowej firmy (...) przesłane zostały podrobione zaświadczenia oraz to, że ewentualne niedosłanie dokumentów nie miało wpływu na podpisane umowy o dostarczenie paczek mikołajkowych.

Wreszcie bezspornym jest, że oskarżony w 2013 r. nie miał jakichkolwiek zadłużeń tak w ZUS jaki Urzędzie Skarbowym.

Problematycznym było jedynie ustalenie kto dokonał omawianego przerobienia zaświadczeń, ich wysłania, a wreszcie jeśli nie uczynił tego osobiście S. A., to czy było to wynikiem polecenia jakie wydał któremuś z podległych pracowników.

Odpowiadając na wskazane zagadnienie należy stwierdzić, że nie sposób jednoznacznie ustalić kto dokonał „fizycznie” fałszerstwa, jak też kto wysłał już przerobione zaświadczenia do Kopalni (...) za pośrednictwem maila.

Nie sposób jednak zgodzić się z poglądem, że wskazane wyżej czynności (jeśli nawet nie zrealizował ich oskarżony) zostały wykonane przez kogoś z podległych mu pracowników (który zaangażowany był w realizację zamówienia kopalni), bez wiedzy czy wręcz akceptacji ze strony szefa firmy.

Do takiego stwierdzenia uprawniają przede wszystkim dyskredytowane przez S. A. zeznania P. P., który jest co prawda w konflikcie z oskarżonym, jednak nie oznacza to „samo w sobie” że bezpodstawnie pomówił swego dawnego przełożonego.

Przede wszystkim należy zwrócić uwagę, że zeznając tak w postępowaniu przygotowawczym jak i jurysdykcyjnym podał logiczną, spójną, konsekwentną, a przy tym wiarygodną wersję zdarzenia.

Stwierdził bowiem, że „księgowa nagabywała cały czas A., że jest potrzebne zaświadczenie, mówił, że wystąpi o ten dokument, ale teraz nie ma czasu, przyszedł w końcu czas wysłania wszystkich dokumentów do kopalni, a oskarżony nie wystąpił w rezultacie o zaświadczenie. Oskarżony powiedział, że sobie poradzi w inny sposób. Księgowa od razu znalazła dokument o niezaleganiu składek ZUS 2011 i przekazała go na ręce pana S.. Za jakiś czas wyszedł ze swego pokoju z dwoma dokumentami, z tym, że na jednym widniała data 2011, a na drugim 2013”.

Świadek dodał też, że z tego co wie to dokumenty te wysłano pocztą, a nadto, iż księgowa powiedziała, że to jest karane.

Znamiennym jest także to, że P. P. stwierdził, że o tym, iż przerobiony był także dokument dla Urzędu Skarbowego dowiedział się dopiero podczas przesłuchania, a zatem „sam z siebie” nie mówił o tym czego po prostu nie wiedział.

Prawdą jest, przy tym, że konfrontowana ze wskazanym wyżej świadkiem księgowa K. K. zaprzeczyła wersji P. P. lecz oczywistym jest, że miała w tym osobisty interes, bowiem potwierdzenie stwierdzeń dawnego kolegi z pracy mogło skutkować także jej odpowiedzialnością karną.

W konsekwencji należy przyjąć, że choć P. P. nie stwierdził jednoznacznie, że to oskarżony dokonał fałszerstwa, dodając, iż nie widział także kto wysłał maila z zeskanowanymi podrobionymi dokumentami, lecz wiarygodnie opisał co najmniej to, że oskarżony doskonale wiedział kto dokonuje owych czynności i nawet jeśli nie było to jeszcze sprawstwo kierownicze to co najmniej postawa S. A. wskazuje na posłużenie się przez niego jako właściciela hurtowni omawianymi dokumentami, a to jest wystarczające dla bytu czynu z art. 270§1 kk.

Mając z jednej strony na uwadze powyższe, zważywszy jednocześnie, że dokumenty choć zostały podrobione to jednak „potwierdzały” prawdę oraz nie miały większego znaczenia dla realizacji złożonej Kopalni (...) oferty – należy stwierdzić, że stopień społecznej szkodliwości omawianych zdarzeń jest znikomy i dlatego zdecydowano jak w wyroku.